

STICHTING HALIN

Hulp aan landgenoten in Indonesië

Javastraat 52, 2585 AR DEN HAAG, tel.: 070-3461285

NIEUWSBRIEF 2010 – 2012

Het bestuur van Stichting HALIN biedt u als donateur, begunstiger van de stichting of als iemand die via HALIN geld overmaakt aan een bekende in Indonesië (doorboeker) ook dit jaar gaarne een Nieuwsbrief aan met informatie over de activiteiten van de afgelopen anderhalf jaar.

Inleiding

De afgelopen periode kende enkele zwarte bladzijden in het 56-jarig bestaan van Stichting HALIN. Twee dragende bestuursleden zijn ons in die periode ontvallen. Pierre Bovens en Liesbeth van der Heijde-Göllner waren het gezicht van HALIN en hun verscheiden heeft dan ook een zware wissel op het bestuur van HALIN getrokken.

Het werk van HALIN gaat door, mede en vooral dankzij uw inzet, bijdragen en niet aflatende steun voor ons werk. Dat stelt ons in staat om hulpbehoevende personen, die voor 16 augustus 1945 als Nederlander zijn geboren en die de Japanse bezetting en de bersiapperiode hebben meegemaakt in Nederlands-Indië, te blijven ondersteunen. Die steun bestaat uit een maandelijkse toelage van 450.000 roepia en – zo nodig – de vergoeding van maximaal 50% van een eventuele ziekenhuisopname of andere ziektekosten.

De groep waar het hier om gaat neemt jaarlijks af. Die afname wordt in eerste instantie veroorzaakt door overlijden, maar ook moeten wij soms overgaan tot uitschrijving van mensen als van hen geen herregistratie mogelijk is. Voor de goede orde: elk jaar vraagt ons bureau in Jakarta aan zijn cliënten om een dergelijk teken van leven. De stand van zaken per februari 2012 is dan ook dat 698 personen nog een toelage ontvangen. Echter, als gevolg van de

toegenomen ziektekosten uitgaven heeft die afname nauwelijks gevolg voor de hoogte van de totale vergoedingsom die HALIN per jaar betaalt.

Het samenstelling van het bestuur van HALIN is – als gevolg van het wegvallen van Pierre en Liesbeth – in de loop van 2011 gewijzigd en ziet er nu als volgt uit:

Aad Nowee	- voorzitter
Marose Boersma	- secretaris
Max Rijkschroeff	- penningmeester/vice-voorzitter
Henk Hoek	- bestuurslid
Mark Groot	- 2 ^e secretaris

Het bestuur wordt daarnaast fantastisch ondersteund door Marjo Stolker, die als vrijwilligster het bureauwerk voor haar rekening neemt.

Het dagelijks bestuur in Jakarta heeft geen wijzigingen ondergaan. Mevrouw R. Mariono is HALIN vertegenwoordiger in Indonesië met Mevrouw Josta Rumahlaiselan als secretaresse.

Verliezen en hun consequenties

Na een kort ziekbed is op 11 oktober 2010 van ons heen gegaan onze secretaris en het hart van het bestuur, Liesbeth van der Heijde. Ook zij heeft zich meer dan 16 jaar met hart en ziel ingezet voor de hulpbehoevende voormalige landgenoten in Indonesië. Zij had zelf de Japanse tijd (Tjideng) mee gemaakt en kon daardoor veel donateurs tot steun dienen en hen met raad terzijde staan.

Op 7 februari 2011 is - op 71-jarige leeftijd - Pierre Bovens geheel onverwachts overleden. Pierre is de afgelopen zestien jaar bestuurslid geweest van de Stichting Hulp aan Landgenoten in Indonesië. De laatste jaren was hij vice-voorzitter van de Stichting. Al die jaren heeft Pierre geheel bevlogen en geëngageerd de belangen behartigd van de mensen, die hij vertegenwoordigde. Voor Halin zal Pierre altijd een voorbeeld blijven van een voorvechter voor de landgenoten in Indonesië, die hulp nodig hebben.

Dat dubbele verlies heeft uiteraard ook gevolgen gehad voor de organisatie, temeer daar ook andere bestuursleden te kampen hebben gehad c.q. kampen met gezondheidsproblemen. Uiteindelijk heeft het tot medio 2011 geduurd

alvorens twee nieuwe bestuursleden konden worden benoemd (Mark Groot en Henk Hoek). Het is ons gelukt de maandelijkse en andere vergoedingen te blijven verstrekken, zodat de ondersteunden van Stichting HALIN ook in 2011 op ons konden rekenen. De gevolgen van het wegvallen van zoveel kennis en ervaring waren dan ook vooral te zien bij de administratie. Zo is de jaarrekening 2010 eerst in december 2011 vastgesteld (mede als gevolg van het wegvallen van de vorige accountant in Indonesie) en is ook de gebruikelijke nieuwsbrief eerst nu samengesteld.

Activiteiten 2010-2011

- Zoals gebruikelijk is de samenwerking met Stichting Pelita inzake de Tong Tong Fair ook in 2010 gecontinueerd.
- In 2010 heeft HALIN een aanvraag voor een CBF-certificaat voor Kleine Goede Doelen in positieve zin kunnen realiseren.
- HALIN heeft besloten een relatie aan te gaan met de nieuw gevormde Stichting Indisch Platform. Ook is contact gelegd met een nieuwe Stichting Help Indischen in Indonesie, die zich richt op mensen in de kommervolle omstandigheden die geboren zijn na 1945.
- Ter gelegenheid van het 55-jartig bestaan van HALIN werd op 19 november 2010 een speciale voorstelling georganiseerd in het Theater aan het Spui te Den Haag met een optreden van Wieteke van Dort en het toneelstuk "Circus Bronbeek" uitgevoerd door leden van het gezelschap 'Gebroeders Scheldwacht'.
- HALIN heeft – net als in vorige jaren gedeeld met Pelita – een stand bemenst op de Tong Tong Fair op het Malieveld te Den Haag. Ook waren er vertegenwoordigers van HALIN actief op de Pasar Malam Indonesia die van 1-5 april ook op het Malieveld te Den Haag werd georganiseerd.
- Mevrouw Vilan van de Loo heeft meerdere lezingen over Halin gehouden in vervolg op haar in 2009 verschenen boek "Familie gebleven".
- De heer Boudi Rijkschroeff heeft 300 exemplaren van zijn in 2011 verschenen boek over de warga negara's aan Halin beschikbaar gesteld voor verkoop.
- De penningmeester heeft Halin vertegenwoordigd op diverse koempoelans.
- **In 2011 is het bureau van Halin verhuisd naar de Javastraat 52 in Den Haag.**

Financiën (beknopte toelichting, zie financieel verslag op de website)

- Het aantal ondersteunden in Indonesie bedroeg eind 2010 ca. 753 personen.
- In 2010 ontving HALIN ruim 470.500 euro aan giften, schenkingen en legaten. Daarvan is ruim 425.000 euro uitgekeerd aan ondersteunden, 12.204 euro werd besteed aan medische kosten.
- De uitvoeringskosten in Nederland en Indonesie bedroegen ca. 44.500 euro, dat is bijna 10% van de in 2011 verkregen baten.
- Het resultaat van de beleggingen in 2010 bedroeg 108.824 euro.
- De vergoedingen voor de stafleden in Jakarta zijn met ingang van 1 januari 2011 verhoogd met 5%.
- De maandelijkse vergoedingen aan ondersteunden zijn met ingang van dezelfde datum verhoogd met 50.000 Rp (van 400.000 naar 450.000 Rp).
- In 2010 is 3.722.500.000 Rp uitgegeven aan vergoedingen in Indonesie.
- Aan de kerstgratificatie is een bedrag van 338.355.000 Rp besteed.
- De winst op wisselkoersen bedroeg in 2010 ruim 176.000 Rp (1 Euro = ca. 11.955,79 Rp).
- Aan medische kosten werd 169.197 Rp uitgegeven.
- Op 31 december 2010 bedroeg het cashsaldo in Jakarta ruim 40.290 Rp en het banksaldo aldaar ruim 1.836.122.778 Rp.
- In 2010 is een positief resultaat behaald van € 112.009 veroorzaakt door hogere baten uit eigen fondswerving verminderd met toenames van enkele kosten (eigen organisatie, lager resultaat beleggingen en hogere uitgaven aan ondersteunden).

Contacten met de ondersteunden in Indonesie

Eind 2011 bezocht Wieteke van Dort, in gezelschap van Antonio Meijer en haar echtgenoot, Halin Indonesie. Over dat bezoek heeft Wieteke een column geschreven die verscheen in Pelita Nieuws. De integrale tekst daarvan treft u onderstaand aan. Kort na dat bezoek is Wieteke getroffen door een ernstig gezondheidsprobleem, waarvan zij tot op de dag van vandaag aan het herstellen is. Het bestuur van Stichting HALIN wenst haar – vanaf deze plek - vanzelfsprekend een volledig herstel toe.

Column Wieteke van Dort:

“Terwijl we op vakantie in Bali zijn, vliegen we voor vier dagen naar Jakarta om voor Halin een korte documentaire te maken. Voor de jongeren onder ons: HALIN betekent Hulp Aan Landgenoten in Indonesië.

Het valt me telkens weer op hoe weinig mensen in Nederland bekend zijn met het feit dat er voormalig Nederlandse onderdanen in Indonesië in benarde omstandigheden leven. ‘Hoe kan dat dan, Wiet? Jullie zijn toch allemaal hier gekomen?’ ‘Nee, niet allemaal,’ antwoord ik dan. Nederland hield z’n hart vast dat alle onderdanen uit de Oost naar het vaderland zouden terugkeren. Ons Rijk, de Kerk en het Bedrijfsleven hebben een grote groep mensen om de tuin geleid. ‘Willen jullie niet liever in de tropen blijven en Warna Negara worden, Indonesisch staatsburger? In plaats van naar dat koude Nederland te gaan?’ Ja, natuurlijk wilde een groot aantal dat. De tropen, veelal hun geboorteland! Ze moesten hun paspoorten inleveren, maar hebben die nooit meer terug gekregen. Ze werden stateloos en raakten in kommervolle omstandigheden, want zij werden niet door de Indonesiërs geaccepteerd. Buiten hun schuld vielen zij door de politieke ontwikkelingen tussen wal en schip. Ook zij streden voor koningin en vaderland. Ook voor hen was de Nederlandse vlag het belangrijkste symbool van vaderlandsliefde.

Voor deze groep Nederlands sprekende, voormalige landgenoten, begon een leven van bittere armoede. Het is schrijnend om te zien hoe zij nog steeds doodarm en veelal ziek zijn en door de Nederlandse regering genegeerd worden.

Stichting Halin trekt zich het lot aan van deze mensen en zorgt al sinds 1955 ervoor dat zij het hoofd boven water kunnen houden. De toelage die deze arme tachtigers ontvangen is 450.000 rupiah (circa 38 euro) per maand.

De schrijfster Vilan van de Loo heeft er een mooi boek over geschreven: ‘Familie gebleven’ heet het. En met dat boek in de hand togen wij naar Jakarta om te filmen. Want Halin heeft nieuwe donateurs nodig.

Wij, dat zijn vriend Antonio Meijer, mijn man Theo Moody en ik. We zijn tot op heden aangeslagen door het leed dat we aantreffen.

De eerste dag filmden we in het huis van Josta en haar man Jakob. Ze hebben een heerlijk huis met een mooie tuin en smaakvolle schilderijen.

Omdat het mendoeng is buiten stel ik voor om in de tuin te filmen. Tijdens het gesprek met Josta breekt de zon door en wordt het steeds warmer. Als ik weer binnenkom zie ik dat ik vuurrood ben geworden van de hitte en moet er flink ‘gebedakt’ worden. Het kantoortje van Halin is ondergebracht in de bescheiden

logeerkamer. Hier staan alle archiefmappen van de ongeveer 800 hulpbehoevende personen door heel Indonesië.

Sommigen, die ver weg wonen, hebben van Halin een bankrekening gekregen waar hun bescheiden bedragje maandelijks op gestort wordt. Maar de meesten komen het geld gewoon halen. Of ze sturen een familielid. Er zijn meerdere afdelingen van Halin.

De afdeling in Surabaya hoop ik volgend jaar te bezoeken.

De volgende dag filmen we in de Yoseph kerk in Jakarta. Hier komen ze hun geld halen in een zijkamer van de kelder van de kerk. Ze zingen me een welkom toe, ik zing ook wat en het is reuze gezellig.

Daarna mag ik wat mensen interviewen. De schrik slaat ons om het hart als we horen over de armoede. Hoe sommigen nog werken om zo hun kostje bij elkaar te sprokkelen.

Eén tachtigjarig dametje bijvoorbeeld, verzamelt plastic flessen en ander plastic afval op vuilnisbelten, waar ze per dag een euro voor krijgt. Een ander lief oud dametje krijgt elke dag een zak van 40 kilo uien voor haar deur gezet. Die moet ze schillen, daar doet ze de hele dag over en ze verdient daar twee euro mee. Om haar handen te beschermen draagt ze oude ballonnetjes over haar vingers. Haar kleinzoon koos er, na een scheiding van zijn ouders, voor om bij zijn oma te blijven wonen. Ze wast en strijkt zijn kleding en hij ziet er altijd piekfijn uit in zijn hagelwit gesteven bloes en donkere broek.

Er volgen vele tragische verhalen. We raken er helemaal van uit ons doen.

Antonio Meijer kijkt telkens de andere kant op.'s Middags vertrekken we naar een kampong. Hier zoeken we Bapak John op. Hij woont met zijn vrouw gratis onder een ander huisje aan de rivier. Maar als er bandjir is en de rivier overstroomt, moeten zijn vrouw en hij snel naar een huurwoninkje vluchten wat wél 10 euro per maand kost. De rivieroever ligt vol vuil en afval. Bapak John blijkt blind te zijn en kan niet meer lopen. Hij ligt voor de koelte op de grond onder een versleten káin.

Vanaf het moment dat hij uit een telefoonpaal is gevallen, is hij verlamd en gaat het steeds slechter met hem. We praten over vroeger. John komt uit het weeshuis van Pa van der Steur. Opeens begint hij een Sinterklaasgedicht voor te dragen. Ik kan hem niet zo goed verstaan, want hij is ompong, maar ik hoor wel: 'Wees welkom lieve Sint.' Ik grijp de gelegenheid aan om Sinterklaasliedjes met hem te zingen en hij lacht. Antonio gaat naar buiten want hij kan zijn tranen niet bedwingen. We gaan allemaal hevig aangeslagen terug naar de Wisma, waar we logeren. Dit zijn voormalig Nederlandse onderdanen. Zij vertrouwden op het advies van de Nederlandse regering om daar te blijven. Ik

schaam mij voor onze regering. En ik bewonder de Stichting Halin die al 56 jaar deze mensen steunt.”

In februari 2012 bezocht ons bestuurslid Henk Hoek Jakarta om overleg te plegen met het bestuur van HALIN Indonesie. Van dat bezoek is een verslag gemaakt waarvan hier een beknopt overzicht wordt weergegeven:

- HALIN-Indonesie is nog steeds bezig met het verzamelen van herregistraties. Een probleem wordt gevormd doordat de postwissels en de bankrekeningen geregistreerd staan op de Indonesische namen van de ondersteunden, terwijl ze bij Halin ook staan ingeschreven onder hun Nederlandse naam. Een ander probleem wordt gevormd door de onvermijdelijke adreswijzigingen.
- Het optreden van Wouter Muller en het Colourful City Choir op 1 juli a.s. zal plaatsvinden in de Willemskerk (Immanuel). Aankondigingen aan de mensen van Halin wordt verzorgd door Halin-Indonesie. Contact is gelegd met Johnny Rahaket die de voorbereiding ter plaatse verzorgd. Het optreden vindt plaats na de Nederlandstalige kerkdienst. Aan de ondersteunden is tijdens de uitbetaaldag meegedeeld dat eventuele reiskosten zullen worden voorgeschoten door Halin-Indonesie, uiteindelijk te betalen door Bamboe Australië.
- Tijdens de overleggen is een aantal lijsten overhandigd. Daaruit blijkt het volgende:
 - In 2011 zijn 48 leden overleden;
 - In 2011 zijn er 10 nieuwe leden bijgekomen;
 - Over 2011 zijn er 8554 betalingen geweest;
 - Twee leden hebben een WUV uitkering gekregen en zijn derhalve uit het Halin bestand verwijderd;
 - Het aantal leden is per heden gesteld op 698;
 - De balans per 31 december 2011 bedraagt 29.176 euro, 648.706.508 roepia en 43.641.100 roepia cash.
- Accountgegevens van de ANZ-bank over oktober, november en december 2011 zijn overhandigd. Deze gegevens zullen voortaan per gewone post naar Nederland worden gezonden.
- De verplichte deposito's bij het openen van nieuwe bankrekeningen is vertienvoudigd naar 500.000 roepia.
- Er is geen contactpersoon meer in Malang. Gezocht wordt naar een opvolger.

- Ten aanzien van de doorbetalingen is afgesproken dat waar er problemen ontstaan deze primair door Halin Nederland ter hand zullen worden genomen.
- Er zijn geen nieuwe aanvragen in het kader van het Kolff fonds. Wel heeft Halin Indonesie het bestaan van dit fonds opnieuw onder de aandacht van de contactpersonen gebracht.
- Een nieuwe lijst van ondersteunden per 1 februari 2012 is samengesteld en per mail opgestuurd.

Uitbetaaldag 8 februari 2012

Tijdens de uitbetaaldag in Matraman (St.Yoseph kerk) verschenen 80 van de 83 ondersteunden om hun maandelijkse vergoeding op te halen. Daarbij zijn tevens aan hen foto's uitgereikt die zijn gemaakt tijdens het bezoek van Wieteke van Dort aan Halin Indonesie in december 2011. Dat leverde ook stof op voor vele individuele gesprekken waarbij uiteraard de situatie van die leden aan de orde kwam. Algemeen waren de klachten over de afwijzing van de Nederlandse overheid van WUV- en WUBO aanvragen. Wat voorts opviel was het feit dat vele leden nog familie hebben in Nederland. Sommigen van hen ontvangen nog wel eens een extra ondersteuning uit Nederland, de meesten van hen niet.

H.H.Hoek, 29 februari 2012